

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

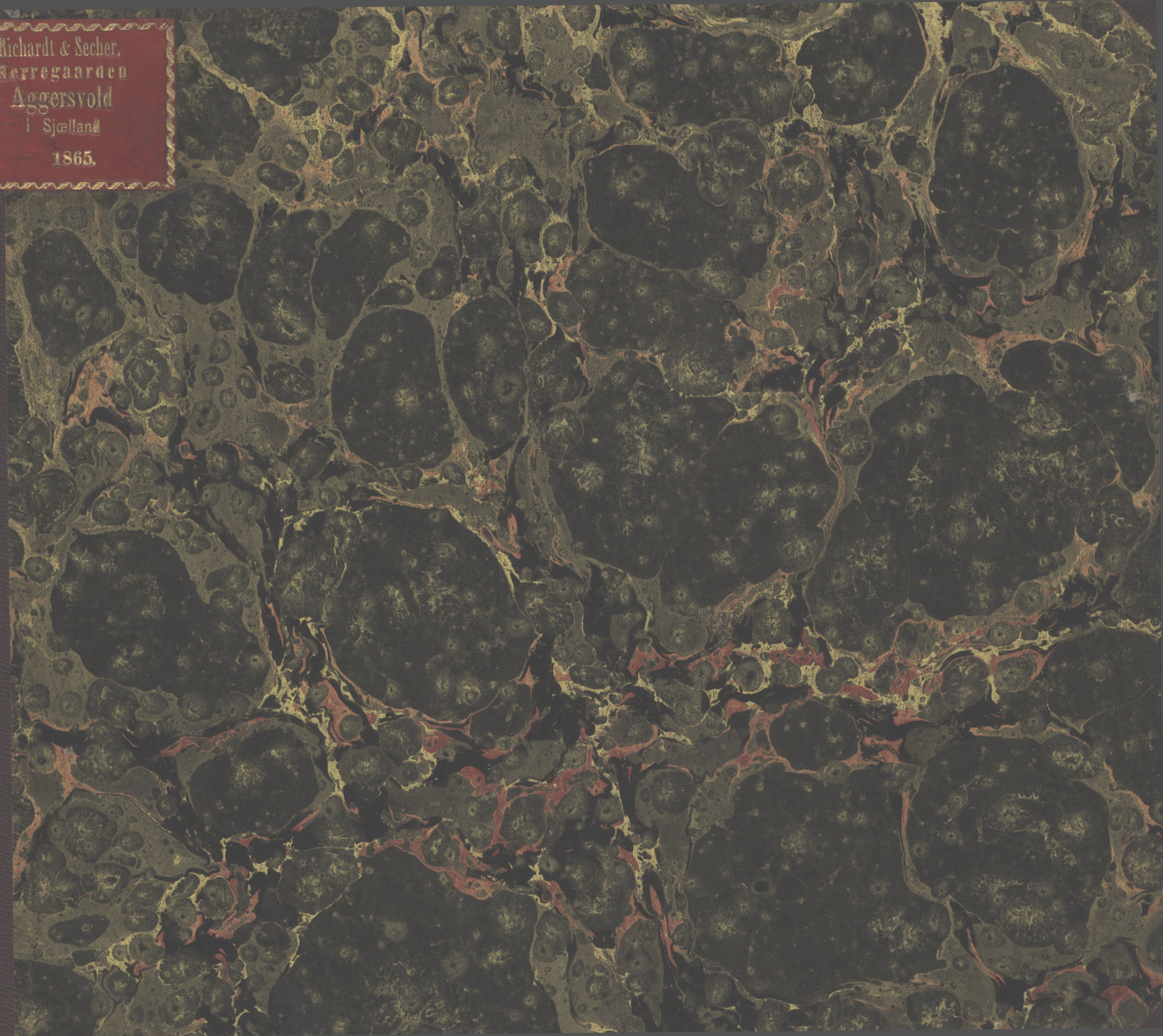
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Richardt & Secher,
Herregaarden
Aggersvold
i Sjælland

1865.

Hardt del.

C.A. Reitzels Forlag

I W. Tegner & Wittenbergs Forlag

AGGERSVOLD
i Sælland.

Aggersvold.

I Holbæk Amt, Tusse Herred og Hjembæk Sogn ligger Herregaarden Aggersvold, som har sit Navn efter en nedlagt Landsby. Denne Gaard laa tidligere ved Marke By i Rumbby Sogn, kaldtes da Markegaard og tilhørte i anden Halvdel af det 16de Hundrebaar Frederik Lange til Søfde (i Skaane); men hvor gammel Markegaard var, og hvor længe Gaarden havde tilhørt Witten Lange, vides ikke. Frederik Lange var Søn af Gunde Lange og Fru Karen Breide. Han laante 1572 Kong Frederik en stor Sum Penge og fik derfor Tønsberg Len og St. Olufs Kloster i Norge i Pant. Det indløstes 1598; men han vedblev at være dets Lensmand paa det Vilkaar, at han skulde svare 500 Rdlr. i Afgift af de visse Indtægter og beholde en Femtedel af de uviste, indtil sin Død i Aaret 1612. Han var gift med Fru Dorte Lindenov. Sønnen Gunde Lange, der allerede 1598 skrev sig til Aggersvold, fik Lenet efter ham; med Hensyn til Faderens Bestyrelse deraf fik han Kvittering 1616. Ikke længe derefter vedblev han at være Ejer af Gaarden; thi 1618 tilhørte Aggersvold Fru Sytte Gyldenstjerne, Enke efter Christoffer von Groeben.

Den næste Ejer var Henrik Vind, der var Søn af Jakob Vind til Grundet og Fru Else Høg og Broder til Rigsamiral Jørgen Vind til Gundestrup og Iver Vind til Rørholm. Han var født den 21de September 1594 i Roskilde. Efter at have faaet Undervisning i Hjemmet kom han i sin Fødebys Skole 1604 og gik derefter i Sorø Skole til Faderens Død 1607. Han kom derpaa i Huset hos den kongelige Kansler Christian Friis til Borreby, der lod ham følge med Anders Bille, da denne som Marskalk ledsagede Sendemanden Jakob Ulfeld til Holland. I dette Land kom han under Otte Brahe Agelseus Tilshyn og tjente her til 1611, da Krigen med Sverige kaldte ham hjem. Som frivillig tjente han under Søkapitajn Gabriel Kruse, saa længe som Krigen varede. Efter Freden 1613

rejste han igjen til Holland og derfra til Bryssel, hvor han nu gik i spansk Tjeneste. I September 1615 kom han hjem, blev Aaret efter Søkapitajn og gjorde da en Rejse til Nordlandene med Skibet „Gabriel“. Aaret efter var han i Østersøen og 1618 atter i Nordlandene med „Havhesten“. Som Befalingsmand over to Skibe gjorde han 1619 en Rejse til Grønland, 1620 var han ved Elben og de to følgende Aar atter ved Nordlandene, sidste Gang med 3 Skibe og 2 Jagter, „som han var Amiral over“. 1624 hævvede han et Kompagni Fodfolk, men blev aftattet Aaret efter og i April 1625 udsendt med 4 Skibe til Elben for at affære Fjenden Tilførsel ad denne Flod; men da der udbrød Shgdom paa Skibene, fik han i Juni Paabud om at landsætte sine syge og seje til Østersøen for der at tage de Skibe, der vilde tilføre Fjenden Tropper eller Krigsfornödenheder. 1626 var han med 5 Skibe i Besterhavet og ved Elben. 1627 var han dels i Besterhavet, dels i Østersøen. 1628 havde han og Gabriel Kruse flistevis Befalingen over 12 Orlogsskibe paa Elben, og 1629 var han med en Eskadre i Østersøen. Efter at Freden d. A. var sluttet, trolovede han sig med Jomfru Margrete Laxmand, Datter af Peder Laxmand til Rønneholm (i Skaane) og Fru Kirsten Sparre og holdt Bryllup i Juni 1630. Samme Aar havde han under Rigsamiral Klavs Daa Befalingen over en Del af Flaaden, der revede de overmodige Hamborgere. Han døde den 17de Februar 1633 i sin kraftfulde Alder paa Herregaarden Røgle (i Skaane), og den 10de Marts holdtes der i Helsingborg Kirke Rigtale over ham af Biskop Mads Jensen Middelfart; i Hjembæk Kirke blev han begravet. Hans Enke giftede sig senere med Joachim von Bredow, der saaledes blev Ejer af Aggersvold. Han var Generalmajor til Fods, da han i Aaret 1647 afstod til Kongen paa Roskilde Kapittels Vegne noget Gods i Tusse Herred, i Røstrup 2 Gaarde, i Røserup 2 Gaarde og 1 Hus og i Bogens 1 Gaard, hvorimod han i Rumbby Sogn fik 7 Gaarde,

Aggersvold.

4 i Rumbby og 3 i Thorslund. Generalmajoren døde 1660, og hans Enke blev atter Gaardens Ejerinde; men hendes Kaar vare saa trange, at hun 1662 maatte gjøre Opbud. Kommissærerne i Voet vare Niels Parsberg og Rhöne Joachim von Grabow, hvilke i December s. A. gjorde Afregning med Ellen, Kjøbmand Nikolaj Edingers Enke i Kjøbenhavn, som efter en til hende af Fruens afsøde Mand 1658 udstedt Obligation havde Krav paa 380 Rdlr. med Renter, i alt 492 Rdlr. Men Fru Margrete havde til gode hos Kronen en Sum af 3,772 Rdlr., og Kommissærerne gaved Edingers Enke Anvisning paa denne Sum. Fru Margrete var født 1611 og døde 1680.

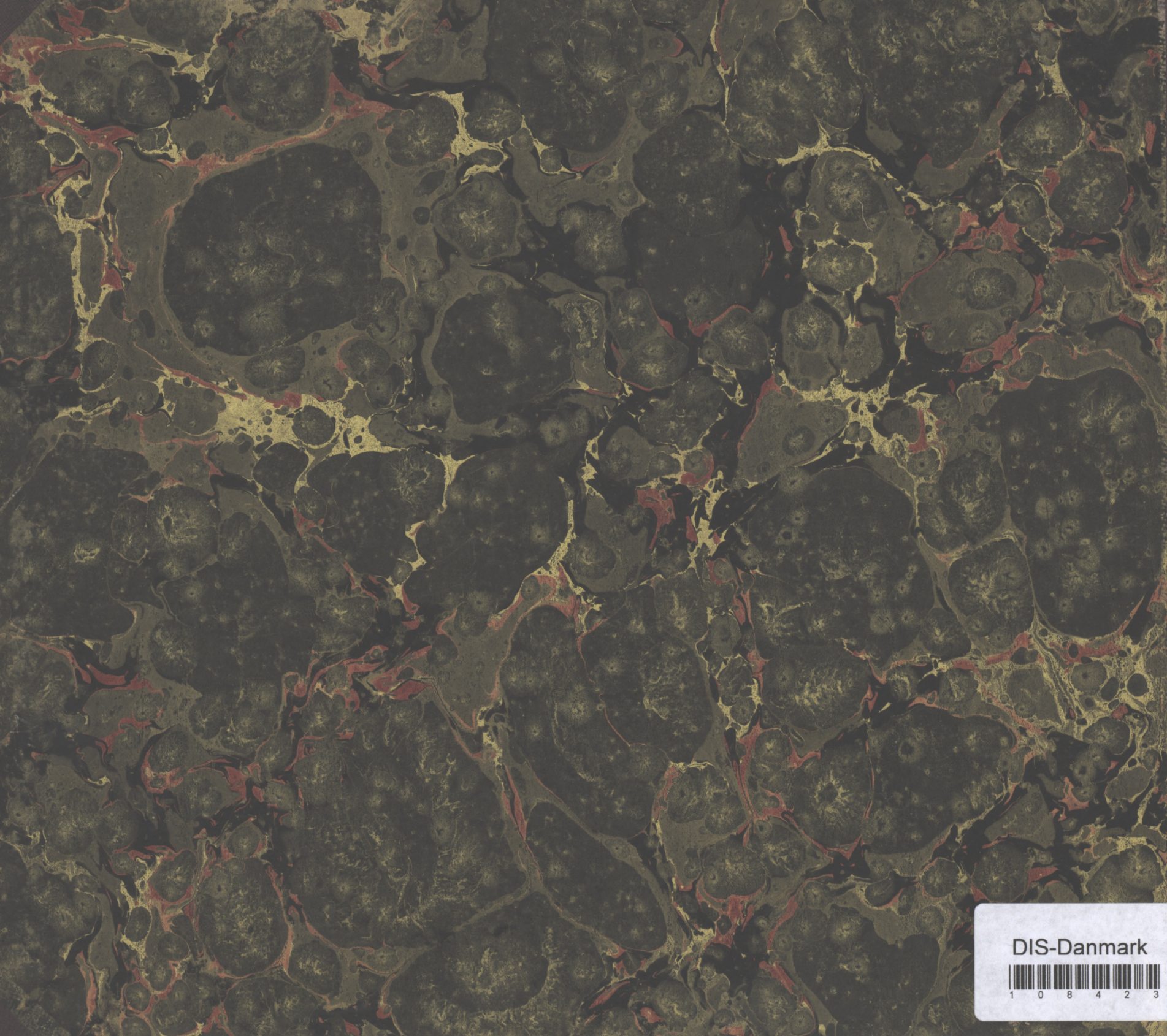
Længe før den Tid var imidlertid Aggersvold gaaet over i andre Hænder, maasse som Følge af at Fruen havde maattet gjøre Opbud. 3 Aaret 1669 tilhørte Gaarden Fru Sidsel Grubbe, Enke efter Hr. Axel Urup. 3 dette Aar fik Christian Bind, der var Brodersøn af Henrik Bind og Søn af Jørgen Bind ved Magestifte med Kongen 4 Gaarde i Vallensved Sogn, Stubberub By og 4 Gaarde i Ryse imod at afstaae noget Gods, der tidligere havde hørt under Aggersvold, og som han sandsynligvis havde faaet ved Indførsel, nemlig: 2 Gaarde i Marke, 1 Gaard i Rumbby, 2 Gaarde i Thyderup, 1 Gaard i Torneved, 1 Gaard i Hjembæk og 1 Gaard i Alkestrup. Efter Fru Sidsel Grubbe tilhørte Gaarden Jakob Grubbe, der døde 1687, og derpaa en Mand af Witten Lindenov, om hvem intet vides. 3 Slutningen af det 17de Hundrebaar var Geheimeraad Niels Benzon dens Ejer; han indhegnede 3 af Gaardens Marker og sluttede 1696 et Magestifte med Præsten i Hjembæk om nogen Jord paa Aggersvold Mark. Senere ejede hans tre Sønner efter hverandre Gaarden, først Jakob Benzon, derpaa Peder Benzon, som 1724 næsten helt ombyggede den, og til sidst Lars Benzon, der ejede den 1736. Den næste Ejer var Konferensraad Herman Løvenskjold til Løvenborg; efter ham kom hans Søn Konferensraad Severin

Løvenskjold, og derpaa Ritmester Laurup. Den næste Ejer var Kammerherre Peder Suel til Hverringe, der i Juli 1759 ønskede en af Gaardens Bønder, som var dømt til Slaveri i Korsørs Fæstning, frigiven. Herremanden havde ladet Bonden tiltale og dømmen for Opsætsighed; denne havde lovet Bedring, men Kommandanten vilde ikke lade ham gaa, uden at han fik Ordre dertil, og den udstædtes nu. Kammerherren folgte Gaarden til Lavrids Sviger, der ejede den i Aaret 1774. Tre Aar senere folgtes Aggersvold for 45,000 Rdlr. til en Hr. Frost, 1791 for 58,500 Rdlr. til en Hr. van Deurs og 1805 for 158,000 Rdlr. til Grev Otto Joachim v. Moltke, som derpaa allerede i Januar 1806 afhændede Gaarden for 163,000 Rdlr. til Kammerjunkeren Karl Lerche. Kort efter fik den en ny Ejer i Harald Rothe, der 1848 døde som Generalmajor, og efter hans Død har den indtil November 1865 tilhørt hans Søn Kammerherre Ritmester K. P. Rothe. Den nuværende Ejer er Grev Lerche til Lerchenborg, og Kjøbesummen var 500,000 Rdlr.

3 Aaret 1807 var selve Gaardens Hartkorn 37 Tdr. 2 Skpr. „ Fdk. 2 Alb. Ager og Eng fri og 17 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdk. 2 Alb. ufri Hovedgaardstaxt og 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdk. 2 Alb. Skovsktyld. Til Gaarden hørte Hjembæk Kirke med Kalbs- og Herlighedsret og 17 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdk. matrifuleret Kirketiende-Hartkorn og Kirkejord 8 Tdr. 1 Skpe. Hartkorn. Bøndergodsset var 337 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdk. 1 Alb. Ager og Eng, 1 Tde. 3 Skpr. Skovsktylds og 5 Tdr. Møllestylds (Marke Mølle) Hartkorn. 1852 var det samlede Ager og Engs Hartkorn 421 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdk. 2 Alb., hvoraf Bøndergodsset, 54 Gaarde og 123 Huse, udgjorde 343 Tdr. 3 Skpr. Nu er Hartkornet i alt omtr. 327 Tdr. Ager og Eng, og deraf er selve Gaarden sktyldsat for 78 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdk. 2 Alb. Gaardens Fladeindhold er 650 Tdr. Land Ager og Eng og 70 Tdr. Land Skov. Hjembæk og Thyderup Kirker høre under Gaarden.

Den smukke Hovedbygning er opført i dette Hundrebaar. Den er 2 Etager høj med Kjelder.

DIS-Danmark

1 0 8 4 2 3